

ZAPROSZENIE

Drodzy Uczniowie i Nauczyciele Gimnazjum, Szkół Podstawowych

jak co roku, zespół organizacyjny **XIV Wojewódzkiego Gimnazjalnego Konkursu Filozoficznego** serdecznie zaprasza do uczestnictwa w czternastej edycji konkursu .

XVI Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie, Instytut Filozofii Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Stowarzyszenie Generator Myśli Humanistycznej jako organizatorzy pragną popularyzować filozofię wśród gimnazjalistów i uczniów klas VII Szkół Podstawowych województwa zachodniopomorskiego.

Odkrywanie i rozwój zasobów intelektualnych uczniów jest celem nadrzędnym konkursu. Chcemy również wspierać nauczycieli w realizacji edukacji filozoficznej, dlatego też będziemy zachęcać Państwa do uczestniczenia w imprezach przygotowanych przez Stowarzyszenie Generator Myśli Humanistycznej.

Wszystkich zainteresowanych udziałem w **XIV Wojewódzkim Gimnazjalnym Konkursie Filozoficznym** zachęcamy do rozwiązania testu ETAPU SZKOLNEGO, a następnie przesłania go wraz z wypełnionym formularzem zgłoszeniowym w terminie do **31 stycznia 2018 r.**(decyduje data stempla pocztowego) na adres:

XVI Liceum Ogólnokształcące

ul. Dunikowskiego 1

70-123 Szczecin

Półfinał Konkursu odbędzie się w **23 marca 2018r.** w XVI Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie. Podczas półfinału uczestnicy napiszą test sprawdzający ich ogólną wiedzę filozoficzną.

Finał Konkursu oraz uroczyste wręczenie nagród rzeczowych będą miały miejsce **11 maja 2018 r.** na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego przy ul. Krakowskiej 71-79.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Konkursie

Pytania proszę kierować do: Milena Jakubiak, adres mailowy: milena.m.jakubiak@gmail.com

REGULAMIN XIV GIMNAZJALNEGO KONKURSU FILOZOFICZNEGO

Organizator:

- XVI Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
- Stowarzyszenie Generator Myśli Humanistycznej

Współpraca i opieka merytoryczna:

- Instytut Filozofii Uniwersytetu Szczecińskiego
- Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego

Zespół organizacyjny:

- dr hab. prof. US Maciej Witek – dyrektor Instytutu Filozofii Uniwersytetu Szczecińskiego
- mgr Maciej Grenda – dyrektor XVI Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie
- mgr Katarzyna Ciarcńska – doktorantka Instytutu Filozofii Uniwersytetu Szczecińskiego
- mgr Małgorzata Kacprzykowska – nauczycielka filozofii XVI LO w Szczecinie
- mgr Paweł Kołodziński – nauczyciel filozofii w II LO w Szczecinie
- dr Milena Jakubiak

Cele konkursu:

1. Wspieranie nauczycieli szkół gimnazjalnych i podstawowych w rozwijaniu filozoficznej ścieżki edukacyjnej.
2. Propagowanie filozofii wśród uczniów województwa zachodniopomorskiego.
3. Rozwijanie zainteresowania edukacją filozoficzną i etyczną.

Uczestnicy:

Uczestnikami konkursu są uczniowie szkół gimnazjalnych i podstawowych województwa zachodniopomorskiego. Chętni mogą zgłaszać się indywidualnie lub za pośrednictwem opiekuna.

Etapy Konkursu:

1. Etap szkolny (październik 2017 r. – 31 styczeń 2018 r.)

Uczestnicy rozwiązują test sprawdzający ogólną wiedzę z filozofii i etyki – samodzielnie lub pod kierunkiem nauczyciela. Rozwiązania wraz z wypełnionym formularzem zgłoszeniowym należy przesyłać na adres:

XVI Liceum Ogólnokształcące

ul. Dunikowskiego 1

70-123 Szczecin

z dopiskiem: **XIV Gimnazjalny Konkurs Filozoficzny.**

Termin nadsyłania prac upływa 31 stycznia 2018 r. (decyduje data stempla pocztowego).

2. Półfinał Konkursu (23 marca 2018 r.)

Półfinał odbędzie się w XVI Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie. Zakwalifikowani uczniowie napiszą test otwarty sprawdzający ich wiedzę filozoficzną. Uczniowie, którzy uzyskają najwyższą liczbę punktów z testu awansują do finału Konkursu, o czym zostaną poinformowani e-mailowo lub listownie w terminie do 13 kwietnia 2018 r.

Wszyscy uczestnicy półfinału zostaną zaproszeni do udziału w Warsztatach Filozoficznych organizowanych przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Szczecińskiego (ul. Krakowska 71/79, Szczecin).

3. Finał konkursu (11 maja 2018 r.)

Finał Konkursu odbędzie się na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Finał to dwie, oddzielnie oceniane części. Pierwsza stanowi samodzielnie przygotowane i wygłoszone przez finalistę przemówienie na wybrany temat filozoficzny (listę tematów do wyboru otrzymają finaliści wraz z wynikami półfinału). W części drugiej uczestnicy losują 5 pytań, z których wybierają trzy. Zwycięzcy Konkursu otrzymują tytuł Laureata XIV Wojewódzkiego Gimnazjalnego Konkursu Filozoficznego oraz nagrody rzeczowe.

ZAKRES TREŚCIOWY KONKURSU

Program konkursu ściśle nawiązuje do podstawy programowej nauczania ogólnego MEN.

Szczegółowy zakres treściowy :

- Etyka:
 - ✓ intelektualizm etyczny Sokratesa
 - ✓ poglądy Arystotelesa na cnotę i szczęścia (eudajmonizm, zasada złotego środka)
 - ✓ starożytne poglądy na szczęście i dobro: cynizm, hedonizm, epikureizm , stoicyzm
 - ✓ etyka obowiązku Kanta
 - ✓ utilitaryzm J.S. Milla
 - ✓ wybrane pojęcia: altruizm, egoizm, obiektywizm etyczny, relatywizm etyczny, heroizm, odpowiedzialność moralna.
- Rozróżnienie myślenia potocznego, religijnego, naukowego, filozoficznego.
- Dziedziny filozofii (epistemologia, ontologia, aksjologia, antropologia filozoficzna, etyka, estetyka, logika, historia filozofii) i ich problemy.
- Twierdzenia, argumenty i uzasadnianie.
- Logika: wnioskowanie, poprawność wnioskowania, wynikanie, dowód, sprzeczność, prawdziwość i fałszywość zdania logicznego.
- Pojęcie wiedzy.
- Problem prawdy i fałszu.
- Koncepcje prawdy (klasyczna, oczywistościowa, pragmatyczna).
- Sceptycyzm.
- Metoda majeutyczna Sokratesa.
- Wybrane zagadnienia z historii filozofii:
 - ✓ znaczenie starożytnego pojęcia arche
 - ✓ koncepcja idei Platona
 - ✓ materia, forma i przyczynowość według Arystotelesa
 - ✓ klasyczna koncepcja piękna
 - ✓ problem zła u św. Augustyna
 - ✓ koncepcja czasu wg św. Augustyna
 - ✓ zależność świata od Boga u św. Tomasza
 - ✓ dualizm kartezjański

- ✓ racjonalizm a empiryzm nowożytny.
- Filozoficzne koncepcje człowieka:
 - ✓ koncepcja człowieka wg Arystotelesa
 - ✓ koncepcja natury ludzkiej wg Hobbesa
 - ✓ człowiek jako trzcina myśląca według Pascala
 - ✓ wola mocy i koncepcja nadczłowieka według Nietzsche'ego
 - ✓ egzystencjalizm Camusa
 - ✓ wybrane pojęcia: wolność i zniewolenie, godność, problem wolnej woli, popędy.
- Filozofia społeczeństwa:
 - ✓ państwo platońskie
 - ✓ koncepcja *polis* wg Arystotelesa
 - ✓ koncepcje umowy społecznej Hobbesa, Locke'a i Rousseau
 - ✓ trójpodział władzy według Monteskiusza
 - ✓ społeczeństwo otwarte według Poppera.
 - ✓ wybrane pojęcia: egalitaryzm, elitaryzm, liberalizm, totalitaryzm, socjalizm, kapitalizm, feminizm, wegetarianizm, prawa człowieka, prawa zwierząt.

Umiejętności wymagane od uczestników konkursu:

1. Znajomość i rozumienie zagadnień i pojęć związanych z wymienioną powyżej problematyką.
2. Umiejętność formułowania tez, argumentów oraz ich uzasadniania.
3. Umiejętność analizy tekstów filozoficznych.

Literatura

Uwaga: poniższa lista nie ma charakteru obowiązującego. Organizatorzy zachęcają do samodzielnych poszukiwań filozoficznych.

Literatura podstawowa:

1. Barbara Markiewicz (red): *Filozofia dla szkoły średniej. Wybór tekstów*. Warszawa 1987.
2. Anna Jedynak, Tadeusz Walentowicz: *Filozofia. Podręcznik* (Gimnazjum). Warszawa 2000.
3. Adam Aduszkiewicz, Piotr Marciszek, Robert Piłat: *EDUKACJA filozoficzna dla klasy I gimnazjum*. Warszawa 2001.

4. Magdalena Środa: *Etyka dla myślących: podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych*. Warszawa 2011.
5. Andrzej Kwiatek, Michał Worwąg: *Podróż po historii filozofii. Starożytność*. Warszawa 1997.
6. Władysław Tatarkiewicz: *Historia filozofii*. Warszawa (wiele wydań).

Literatura uzupełniająca:

1. Peter Vardy, Paul Grosch: *Etyka*. Poznań 1995.
2. A. Popkin, R. Stoll: *Filozofia*. Poznań 1995.
3. Jostein Gaarder: *Świat Zofii*. Warszawa 1995.
4. Andrzej Sikora: *Spotkania z filozofią*. Warszawa 1983.
5. Kazimierz Ajdukiewicz: *Zagadnienia i kierunki filozofii*. Warszawa 1991.
6. Jan Galarowicz, *Na ścieżkach prawdy. Wprowadzenie do filozofii*, Kraków 1993.
7. Paweł Kołodziński, Jakub Kapiszewski, *Etyka. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych*, Gdynia 2009.
8. Józef Maria Bocheński, *Ku filozoficznemu myśleniu*, Warszawa 2007.
9. Antoni Podsiad: *Słownik terminów i pojęć filozoficznych*. Warszawa 2000.
10. Władysław Krajewski (red.) *Słownik pojęć filozoficznych*. Warszawa 1996.
11. Bartosz Przybył, Jan Swianiewicz: *Edukacja filozoficzna. Myślenie krytyczne*. Kielce 2002.
12. Jacek Wojtysiak: *Pochwała ciekawości* (podręcznik do liceum). Kraków 2003.
13. J. Baggini, P. S. Fost, *Przybornik filozofa*, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 2010.
14. J. Baggini, P. S. Fost, *Przybornik etyka. Kompedium metod i pojęć etycznych*, IW PAX, Warszawa 2010.
15. Peter Ekberg, Sven Nordqvist, *Wielka księga młodego filozofa*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2011.
16. Jacek Hołówka, *Etyka w działaniu*, Wydawnictwo Prószyński i S-ka 2001.
17. Leszek Kołakowski, *O co nas pytają wielcy filozofowie* (Trzy serie) Wydawnictwo Znak,

Warszawa 2008.

18. Thomas Nagel, *Co to wszystko znaczy?*, Wydawnictwo Aletheia, Warszawa 1997.
19. Marie-Luise Raters, *Filozof bez brody, czyli jak polubić myślenie*, IW PAX, Warszawa 2010.
20. Magdalena Gajewska, Krzysztof Sobczak, *Filozofia, podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych*. Gdynia 2012, Operon.
21. Władysław Kalita (red.) *Etyka. Antologia tekstów*. Wrocław 1995.
22. Bogdan Suchodolski: *Kim jest człowiek*. Warszawa 1974.
23. Józef Tischner, Jan A. Kłoczowski, *Wobec wartości*. Poznań 2001.
24. Józef Tischner: *Myślenie według wartości*. Kraków 1984.
25. Zdzisław J. Czamecki: *Świat, człowiek. wartości. Wybór tekstów filozoficznych dla szkół średnich*. Warszawa 1988.
26. Magdalena Środa (red) *O wartościach, normach i problemach moralnych*. Warszawa 1994.
27. P. Kunzmann, F.-P. Burkard, F. Wiedmann: *Atlas filozofii*. Warszawa 1999.
28. Cezary Wodziński: *Filozofia jako sztuka myślenia. Zachęta dla licealistów*. Warszawa 2000.
29. Peer Olsen. *Filozofia – zeszyt ćwiczeń. Przewodnik po świecie Zofii*. Warszawa 1997.
30. Tadeusz Gadacz (wybór): *Wypisy z ksiąg filozoficznych (tomy różne)*. Kraków 1995-97.
31. John Powell: *Jak kochać i być kochanym*, Pelplin 1992.
32. Erich Fromm: *O sztuce miłości*. Warszawa 1976.
33. Jacek Filek: *Filozofia jako etyka*. Kraków 2001.
34. Jacek Filek: *Filozofia odpowiedzialności XX wieku*. Kraków 2005.
35. André Comte-Sponville: *Filozofia*. Warszawa 2007.
36. Frederick Copleston: *Historia filozofii*. IW PAX.
37. Michael F. Patton i Kevin Cannon: *Komiksowe wprowadzenie do filozofii*. Warszawa 2016.
38. Marie-Luise Raters: *Filozof bez brody, czyli jak polubić myślenie*. Warszawa 2010.

39. Michel Piquemal: *Bajki Filozoficzne* (tomy różne).
40. Jacqueline Russ: *Współczesna myśl etyczna*. Warszawa 2006.
41. J. Baggini: *Żuk w pudełku oraz 99 innych eksperymentów myślowych*. WAB 2011.